FMT -01

Bachelor's Degree Programme
(BDP)

Foundation Course in Marathi (FMT-01)

Assignment
(For July-2022 and January-2023 sessions)

Last Date for Submission:
For July-2022 session: 31st March, 2023
For January-2023 session: 30th September, 2023

School of Humanities
Indira Gandhi National Open University
Maidan Garhi, New Delhi-110068

Foundation Course in Marathi

Course code FMT-01
MAX. Marks-100

प्रश्न 1.- खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा गुण-05

1. कथेतील घटनांची गुंफण कोणत्या तत्वावर असते ?
2.स्वर म्हणजे काय 'स्वराचे' उच्चारण कसे असते ?
3.तद्भभव शब्द म्हणजे काय ? दोन उदाहरणे द्या.
4.यंत्रयुग कशाला म्हणतात ?
5.भाषांतर म्हणजे काय ?

प्रश्न 2. रिकाम्या जागा भरा गुण- 5

1. ___________ हा मंत्र भाऊरावांनी दिला आणि विद्यार्थ्याना वाट दाखवली
2. उच्चारणास हवा अधिक लागते अशा व्यंजनाना _________व्यंजने म्हणतात.
3. अनेक वाक्यप्रचाराच्या मुळाशी ____________हा अलंकार असतो असेही म्हणता येते.
4. पूर्वी शेतकरी कामकरी यांना, मजुरांना ___________म्हणत असत.
5. बातमीचा मथळा ____________ लक्ष वेधून घेतो.

प्रश्न 3. कंसात दिलेल्या सूचनेप्रमाणे करा. गुण-07

1. राम रावण मारेल. (या वाक्याचे भावे प्रयोगात रूपांतर करा.)
2. प्रतिदिन, तोंडपाठ (या शब्दांचा समास ओळखून विग्रह करा.)
3. वासरात लंगडी ---------(या म्हणीचा उत्तरार्ध पूर्ण करा.)
4. आई जाईचा मांडव फुले वेचीत होती. (शब्दयोगी अव्यय बनवा.)
5. सुंदर ,मनुष्य (या शब्दांपासून भाव वाचक नामे बनवा.)
6. कुत्र्या, रस्ता (या शब्दांची विभक्तीची रूपे लिहा.)
7. मनुष्याचे जीवन दिवसेदिवस इतके घाइचे होत चालले आहे की त्याला निवातपणा फारसा मिळेनासा, झाला आहे. (या वाक्यात शुद्धलेखनाच्या चुका दुरूस्त करा.)

प्रश्न 4. खालील विषयावर जाहिरात लेखन करा. गुण- 06

1.घड्याळ
2. मिक्सर
3. नख पॉलिस

प्रश्न 5. खलील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी 300शब्दात लिहा. गुण-30

1) प्र ई सोनकांबळेनां दलित अनुभवामुळे झालेल्या मन: स्थितीचे वर्णन करा.
2) लोकशाही रक्षणासाठी डॉ. आंबेडकरांनी कोणत्या जबाबदा-या सांगितल्या, स्पष्ट करा.
3) मर्ढेकरांची काव्यशैली कशी आहे, स्पष्ट करा.

प्रश्न 6. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 150 शब्दात लिहा   गुण- 18

1) ‘सांबर'   या एकांकिकेची रचना किती बंदिस्त आहे ते स्पष्ट करा.

2) ‘ग्रंथ हेच आपले गुरु होत' या कल्पनेचा विस्तार करा.

3) संत तुकारामाचे अंभगाचे स्वरुप भावकवितेचे आहे. स्पष्ट करा.

प्रश्न 7. टिपणे लिहा. (कोणतेही पांच)   गुण-
20

1. कर्मवीर भाऊरांवानी विद्याथ्र्यांना कोणता उपदेश दिला.

2. अरविंद गोखलेंनी अक्कावरील मायेचा, कौतुकाचा वर्षाव कसा वर्णन केला.

3) विज्ञान आणि तंत्रज्ञानामुळे मानवी जीवनावरील जीवना बरीय परिणाम.

4) 'वळीव' कथेतील वादळाचे चित्रण करा.

5) प्रतीक आणि प्रतिमा

6) अक्षर वाडंमयाचे महत्व.

प्रश्न 8. राज्य पातळीवर वन्यप्राणी चित्र स्पर्धात प्रथम क्रमांकांचे बक्षीस पटकविल्या   बदद्ल
मित्रास / मैत्रिणीस अभिनंदपर पत्र लिहा:

गुन- 05

प्रश्न 9. खालील उत्तरयांचे सारांशलेखन करा. गुन - 04

भारतामध्ये एकूण स्त्रियांच्या लोकसंख्येपैकी काम करणा-या स्त्रिया अतिशय थोड्या आहेत. बाकी स्त्रियांचे काय ? कामगारांच्या बायका, मध्यम शेतकरी , पांढरपेक्षा कर्मचारी पुरुषांच्या बायका, शेतमंजूर पुरुषांच्या बायका , शिवाय याच वर्गातील असंख्य विद्यार्थिनी ,अविवाहीत तरुणी यांची स्थिती वाईट आहे. या स्त्रियांना काम नाही. त्यामुळे अर्थिक स्वांतत्र्य अजिबात नाही, त्यानां कामासाठी बाहेर जाता येत नाही. त्यानां चुल आणि मुल हेच काम करावे लागते. त्या पैकी असंख्य स्त्रियांना शिक्षण नाही. ज्यांना शिक्षण आहे त्या दुपारी मासिक वाचतात. विधवा स्त्रियांना दुस-या अाधाराने रहावे लागते. काम कराव बोलणी खावी लागतात. गरिबाघरच्या मुलींचे हुंड्यापायी लग्न होत नाही. शिक्षणात प्रगती करता येत नाही. नोकरी मिळत नाही. सगळीकडून कुचंबणा होते.

या स्त्रिया कामाच्या ठिकाणी एकत्र येत नसल्याने त्यांची संघटना बांधणे कठीण होते. आपणाला कशाशी आणि कोणीशी लढायचे आहे, त्याची कल्पना येत नाही. हुडां घेण्याची प्रथा का चालु राहते ? शिक्षण का मिळत नाही. नोकरी का मिळत नाही. महागाई कशा मुले होते. या स्त्रियांनी या सर्व प्रश्नाची उत्तरे शोधून काढण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे. हुंडा घेतला जातो, कारण या समाजात प्रतिष्ठा, पैसा याला महत्व मिळते. मुलगी दुस-याच्या हातात सोपविण्याची कल्पना असते.